

GÜMNAASIUMI HINDAMISJUHEND

Tallinna 21. Kooli hindamisjuhendi aluseks on 09.06.2010 vastu võetud Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus ja 06.01.2011 vastu võetud Gümnaasiumi riiklik õppekava.

1. Üldsätted

Gümnaasiumis hinnatakse õpilaste teadmisi kursuste kaupa.

Gümnaasiumiõpilastel on õppekava järgi gümnaasiumi lõpetamiseks vajalik sooritada vähemalt 13 valikkursust.

1.1. Hindamise üldeesmärgid

1. Tagasiside andmine õppimise-õpetamise protsessis.
2. Õpilaste reaalse õpioskuste ja õpitulemuste väljaselgitamine.
3. Õpilaste arengu jälgimine ja toetamine.

1.2. Õpitulemuste hindamine

1. annab tagasisidet õpiedukuse ja õppekava täitmise osas;
2. on aluseks õpilase õppimise ja arengu toetamisel;
3. innustab õpilast sihikindlamalt õppima;
4. suunab õpilase enesehinnangu kujunemist ja on abiks edasise haridustee valikul;
5. motiveerib seadma eesmärgid enesearendamiseks;
6. on aluseks järgmisesse klassi üleviimisele või kooli lõpetamisele.

1.3 Käitumise hindamine

Nõuded gümnaasiumiõpilase käitumisele kajastuvad Tallinna 21. Kooli kodukorras.

Gümnaasiumiastmes antakse vähemalt kord õppeaastas hinnang õpilase käitumise kohta arenguevestlusel.

Hindamise põhimõtted ja kodukord kajastub kooli koduleheküljel.

Kooli õppekavas on kirjeldatud hindamiskriteeriumid, mis aitavad hinnata õpilase arengut, samas rõhutatakse ka enesehindamise olulisust. Õpetaja töökava annab ülevaate ainekursuses käsitletavatest teemadest, hindamise protsendiskaalast ning kontrolltööde ja muude mahukamate õpiülesannete toimumise ja täitmise ajast.

Suuremate kirjalike tööde hindamise protsendiskaala arvestamisel lähtutakse

1. töö üldmahust;
2. ülesannete raskusastmest;
3. hariduslikest erivajadustest;
4. individuaalsest eripärast/suutlikkusest.

Hinded on aluseks õpilaste järgmisse klassi üleviimiseks, täiendavale õppetööle jätmiseks või individuaalse õppekava rakendamiseks ja gümnaasiumi lõpetamiseks.

1. Õpitulemusi hindab aineõpetaja.
2. Õpilasel ja lapsevanemal või seaduslikul esindajal on õigus saada teavet õpilase hindamise korra ja hinnete kohta õpetajalt ja klassijuhatajalt; õpiülesanded, puudumised ja hinded kajastuvad eKoolis.

2. Hindamise põhimõtted ja hinnetest teavitamine

Tallinna 21. Kool kasutab viiepallilist hindamissüsteemi ja kujundava hindamise põhimõtteid.

Aineõpetaja tutvustab oma hindamispõhimõtteid õpilastele esimeses ainetunnis.

Õpilasel on õigus saada oma hinnete kohta teavet õpetajatelt, klassijuhatajalt ja eKoolist. Õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul, soovi korral ka individuaalselt.

Lapsevanemal või eestkostjal on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta õpetajatelt ja klassijuhatajalt ning eKoolist.

Kirjalike tööde tulemustest teavitatakse õpilasi kuni 7 tööpäeva jooksul pärast töö sooritamist.

Erandjuhuna võib see aeg olla pikem (kirjand, uurimistö) Kõigist hinnetest teavitamine toimub eKooli kaudu. Kokkuvõtvatest hinnetest teavitatakse eKooli kaudu.

3. Õpitulemuste hindamine

1. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate tulemustega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
2. Õpitulemusi hinnatakse õpilase suuliste vastuste (esitluste), kirjalike ja praktiliste tööde, projektitööde ning praktiliste tegevuste alusel.
3. Hinnatakse teadmiste ja oskuste omandatust. Lähtuvalt kooliastme ja õppeaine eripärast arvestatakse hindamisel:

3.1. omandatud teadmiste ja oskuste ulatust, rakendusoskust, õigsust, esitluse täpsust, põhjendatust ja loogilisust;

3.2. iseseisvust ja loovust teadmiste ning oskuste rakendamisel;

3.3. oskust oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult väljendada;

3.4. vastuste õigsust, vigade arvu ja liiki;

3.5. praktilise töö teostust.

4. Hinnatakse numbrilise hinde või sõnalise hinnanguga.
5. Õpitulemuste hindamine jaguneb:

5.1 õpiprotsessi hindamine (jooksvad hinded, tunnikontrollid, hinnangud);

5.2 arvestuslik hindamine (kontrolltöö või sellega võrdsustatud töö);

5.3 kokkuvõttev hindamine (kokkuvõttev hinne).

6. Arvestuslik hindamine on ühe tervikliku aineosa käsitlemise järel õpilase teadmiste hinnangu andmine kontrolltöö või sellega võrdsustatud töö abi. Arvestusliku töö sooritamine on kõikidele õpilastele kohustuslik. Arvestuslik hinne kantakse eKooli erineval taustal.
7. Numbriliselt hinnatakse õpitulemusi viiepallisüsteemis, kus hinne "5" on "väga hea", "4" - "hea", "3" - "rahuldav", "2" - "puudulik" ja "1" - "nõrk". Hinded "1" ja "2" on mitterahuldavad hinded.

7.1. Hindega "5" ("väga hea") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus (esitlus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületab neid. Hinne "5" saadakse, kui õpilase vastus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine.

7.2. Hindega "4" ("hea") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Hinne "4" saadakse, kui õpilase vastus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.

7.3. Hindega "3" ("rahuldav") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu. Õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada. Hinne "3" saadakse, kui õpilase vastus on põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist.)

7.4. Hindega "2" ("puudulik") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel. Hinne "2" saadakse, kui õpilase vastuses on olulisi puudusi ja eksimusi, ta teeb rohkesti sisulisi vigu, ei suuda teadmisi rakendada ka suunamise ja juhendamise korral.

7.5. Hindega "1" ("nõrk") hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus (esitlus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitab, et tal puuduvad nõutavad teadmised ja oskused ning õpilase areng õpitulemuste osas puudub.

Hinne "1" pannakse ka juhul, kui õpilane on tunnis, kuid ei anna ära tööd või keeldub vastamast või kasutab ebaausaid võtteid (3.4.4.). Viimasel juhul välja pandud hinne "1" järelevastamisele ei kuulu.

3.1. Õpiprotsessi hindamine

1. Õpiprotsessi hindamine on õppimise üksiktulemuste hindamine eesmärgiga anda õpilastele tagasisidet õppimise edukusest, selgitada välja probleeme õppimises, suunata, korrigeerida ja vajaduse korral diferentseerida õpiülesandeid, arvestades õpilaste iseärasusi, toetada õpimotivatsiooni ja positiivset enesehinnangut.

2. Õpiprotsessi hindamisel arvestatakse nõutavaid õpitulemusi, õppeaine eripära, õpilase vanust, individuaalsust ja arengut.

3.2. Teadmiste ja oskuste hindamine viiepallisüsteemis

1. Arvestuslike kirjalike tööde hindamisel võetakse aluseks järgmine protsendiskaala:

90 – 100% punktide arvust – hinne "5"

75 – 89% punktide arvust – hinne "4"

50 – 74% punktide arvust – hinne "3"

20 – 49% punktide arvust – hinne "2"

0 – 19 % punktide arvust – hinne "1"

2. Kehalises kasvatuses erinõudeid vajavate õpilaste hindamisel arvestatakse õpilase püüdlikkust, suhtumist õppeainesse, teoreetilisi teadmisi ning referaatide ja uurimuslike tööde koostamist. Haigustõendi alusel tunnist puudumisel märgitakse eKooli märke „T“ , tunniks vajaliku riietuse puudumisel märgitakse eKooli märke „R“.

3. Õpetaja võib kursuse jooksvate hinnete puhul kasutada numbrilisele hindele lisaks märget "+" ja "-". Kokkuvõtva hinde puhul mitte.

3.3. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

1. Õppetulemuste omandamist kontrollivate kirjalike arvestuslike tööde aeg kavandatakse kooskõlastatult õpilastega ja märgitakse eKoolis kontrolltööde tabelisse vähemalt 5 tööpäeva enne töö toimumist. Õpetajal, kes esimesena fikseeris töö oma aines, on õigus selle läbiviimiseks.

2. Kontrolltöid võib õppepäevas olla üks, kui osapooled ei lepi kokku teisiti. Erandina võib samal päeval olla teine kontrolltöö ühes võrkeelerühmas. Tunnikontrolлист, mis hõlmab kuni paari tunni materjali, ei ole õpetajal vaja ette teatada.

3. Kontrolltööde ja nendega võrdsustatud arvestuslike tööde sooritamine on kõigile õpilastele kohustuslik.

4. Kui õpilase kontrolltöö või sellega võrdsustatud arvestusliku töö tulemust on õppeprotsessis hinnatud hindegaga "puudulik" või "nõrk" või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele 10 tööpäeva jooksul võimalus üks kord järelevastamiseks, erandjuhtudel kokkuleppel õpetajaga kindlaksmääratud ajal hiljemalt jooksva kursuse lõpuks.

5. Märget "x" – kasutatakse eKoolis puudumise tõttu tegemata töö või võlgnevuse tähisena. X kasutatakse kogu klassi hõlmava töö korral.

Kui õpilane ei ole 10 tööpäeva jooksul või õpetaja poolt määratud ajaks nõutavaid töid sooritanud, märgitakse eKooli "x" asemele hinne "nõrk".

6. Vähemalt hindele "rahuldav" sooritatud järelevastamise tulemus kantakse eKooli "puuduliku" või „nõrga“ hinde asemele. Esimest korda sooritatud töö hinne märgitakse eKoolis ilma tärnita. Teistkordselt sooritatud järeltöö märgitakse eKooli tärniga (4*). Kui teistkordne järeltöö sooritati hindele "puudulik" või "nõrk", siis märgitakse eKooli tärniga hinne (2*).

7. Kui eKoolis on "puuduliku" või „nõrga“ hinde asemele märgitud vähemalt rahuldav hinne, arvestatakse seda kursusehinde väljapanekul.

8. Rahuldavat hinnet ei parandata.

9. Kui õpilase õpiprotsessi tulemust hinnatakse „puudulikuks“ või „nõrgaks“ üksikus ainetunnis ja õpitulemusi kontrollitakse järgneva arvestusliku tööga, otsustab üksiku ainetunni järelevastamise vajaduse aineõpetaja. Üldjuhul õpiprotsessi hindeid ei parandata.

10. Kodutööde eesmärk on kinnistada koolis õpitut, arendada õpilases järjepidevust ja toetada individuaalset arengut. Kodutöö on motiveeriv, mitmekülgne ja süstemaatiline. Kodutööde tagasisidestamisel on soovituslik kasutada kujundava hindamise põhimõtteid. Kodutööde hindamisel on õpilasel võimalus järele vastata lähtuvalt järelevastamise põhimõtetest.

11. Kui õpilane on puudunud koolist üle 50% õpitulemuste saavutamiseks ette nähtud ajast ja ei ole vastavat õpimaterjali omandanud, võib jätta õpilase hindamata. Talle määratakse tulemuste saavutamiseks kokkuleppeline aeg.

12. Hoiduda kirjalike arvestuslike tööde planeerimist kursuse viimasele nädalale, sest õpilasel puudub piisav aeg järelevastamiseks.

3.4. Järelevastamise põhimõtted:

1. Õpilasele antakse võimalus järelevastamiseks, kui tal on kohustuslik töö sooritamata, millest annab teavet märged "x" eKoolis

Õpilasele antakse võimalus järeltöö sooritamiseks, kui tema hinnatav tulemus on hinnatud hindegaga "puudulik" või "nõrk".

2. Kirjalike tööde järelevastamine toimub veebipõhise eelregistreerimise kaudu. Suuline järelevastamine toimub kokkuleppel aineõpetajaga konsultatsiooni ja õpiabi aegadel

3. Järelevastamine peab olema sooritatud hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast arvestusliku töö kättesaamist. Erandjuhtudel kokkuleppel õpetajaga kindlaksmääratud ajal.
4. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine, töö kopeerimine, plagieerimine jm, hinnatakse vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd hindega "1" ning seda ei võimaldata järele vastata.
5. Järelevastamist saab sooritada üks kord.
6. Järelevastamisest on õigus järelevastamise süsteemis loobuda hiljemalt samal päeval kell 13.00. Õigeaegse teatamise korral saab õpilane uue võimaluse järelevastamiseks.
7. Registreeritud järelevastamisele mõjuva põhjusega mitteilumuse korral on õpetajal õigus keelduda uue järelevastamise võimaluse andmisest.

3.5. Koolisisene tasemehindamine

1. Kooli juhtkonnal on õigus viia läbi tasemehindamist sisehindamise ja sisekontrolli vajadusest lähtuvalt.
2. Tasemetööle hinnet ei panda. Tasemetöös esinenud vigu analüüsib õpetaja koos õpilastega, kuid tasemetööd tagastamisele ei kuulu.

3.6. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

1. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinded pannakse välja hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast kursuse lõppu.
2. Kooliastmehinne on õppeaine 10.-12. klassi kursuste kokkuvõttev hinne.
3. Kursuse- ja kooliastmehinne pannakse välja õppesuuna kohustuslikes ja valikkursustes, mida õpetatakse 35 tundi. Õpilane võib taotleda kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid teises üldharidus- ja kõrgkoolis õpetatava osana valikkursuse arvestamisel.
4. Kokkuvõttev hinne pannakse soovitatavalt 3 hinde alusel, kusjuures arvestuslikud hinded on suurema kaaluga õpiprotsessi omadest. Kursuse- ja kooliastme hinde väljapanemisel lähtutakse õpilase arengust ja võrdlusest varasemate saavutustega.
5. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine kursuse- ja/või kooliastmehinne välja pärast õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
6. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud täiendava õppetöö võimalust, loetakse kursusehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele "nõrk" või "puudulik".
7. Õpilasele, kes on koolist mõjuvatel põhjustel pikemat aega puudunud ja ei ole täitnud kokkuvõtva hinde väljapanemiseks nõutavaid ülesandeid, võib anda nõutavate õpitulemuste

saavutamiseks 2 nädalat pikendust või erandkorras kokkuleppel õpetajaga individuaalse tähtaja. Õpitulemuste saavutamiseks koostatakse õpilasele individuaalne õppekava.

8. 12. klassi õpilasele pannakse kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu.

4. Hinde vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

5. Õpilase järgmisse klassi üleviimine, täiendav õppetöö ja gümnaasiumi lõpetamine

5.1. Otsustamine

1. Õpilase järgmisse klassi üleviimise või täiendavale õppetööle jätmise otsustab kooli õppenõukogu.

2. Välisriigist tulnud õpilase üleminekul gümnaasiumi riiklikule õppekavale otsustab kooli õppenõukogu õpilase teadmiste ja oskuste taseme järgi õpilasele individuaalse õppekava rakendamise vajaduse ning selle, millises klassis õpilane õpinguid jätkab.

3. Täiendavale õppetööle jäetud õpilase järgmisse klassi üleviimine otsustatakse pärast täiendavat õppetööd.

4. Õpilase üleviimine järgmisse klassi otsustatakse hiljemalt 31. augustiks.

5.2. Üleviimine õppeperioodi lõpul

1. Gümnaasiumi 10.-11. klassi õpilased, kes on täitnud õppekava nõuded, kelle kohustuslike ja valikkursuste hinded on kõigis õppeainetes vähemalt "rahuldav", viiakse õppeperioodi lõpul üle järgmisse klassi. 10. ja 11. klassis on kohustuslik täita vähemalt nelja valikkursuse õppekava nõudeid või sellega võrdsustatud sooritust (kokku 8 valikkurust/valikkursusega võrdsustatud sooritust).

2. Gümnaasiumiharidust omandavat õpilast ei viida üle järgmisse klassi, kui talle on ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamis õppeaines rohkem kui pooltes kursusehinnetes välja "nõrk" või "puudulik".

3. 10. ja 11. klassi õpilane, keda ei saa vastavalt eelmises punktis kehtestatud nõuetele järgmisse klassi üle viia, kustutatakse õppenõukogu otsusega õpilaste nimekirjast.

4. 12. klassi õpilast õppe- ja eksamiperioodil õpilaste nimekirjast ei kustutata. Kui 12. klassi õpilane ei täida gümnaasiumi lõpetamise tingimusi, kustutatakse ta enne õppeaasta lõppu õpilaste nimekirjast.

5.3. Täiendava õppetöö olemus

1. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane selleks, et ta saavutaks õppekavas nõutavad õpitulemused. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane pärast õppeperioodi lõppu 5 – 10 õppepäevaks õppenõukogu otsusega määratud ajal kuni 31. augustini. Õppepäeva pikkus on kuni viis õppetundi.

2. Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid ainevaldkonnas, milles tema teadmised ja oskused ei vasta õppekavale ja on hinnatud mitterahuldavaks. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse. Hinne kantakse eKooli.

5.4. Täiendavale õppetööle jätmise

1. Gümnaasiumis jäetakse õpilane täiendavale õppetööle, kui õppeaasta lõpus on õppeaines rohkem kui pooltes kursusehinnetes välja pandud "nõrk" või "puudulik".

2. Juhul, kui õppeaines on pooled kursusehinded hinnatud positiivselt ja pooled kursusehinded on "nõrgad" ja/või "puudulikud", otsustab täiendavale õppetööle jätmise õppenõukogu, arvestades aineõpetaja ettepanekut.

3. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud täiendava õppetöö võimalust, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse väitel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele "nõrk".

4. Üleviimise järgmisesse klassi otsustab kooli õppenõukogu hiljemalt 31. augustiks.

5. Pärast täiendava õppetöö mittesooritamist otsustab kooli õppenõukogu õpilase kooli nimekirjast väljaarvamise või üleviimise järgmisse klassi.

5.5. Gümnaasiumi lõpetamine

1. Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb sooritada kolm riigieksamit, üks koolieksam ja õpilasuurimus või praktiline töö.

2. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab kool õppenõukogu otsuse alusel 12. klassi õpilastele, kelle kohustuslike ja 13 valikkursuse kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad ja kes on kõik kohustuslikud ja valitud lõpueksamid sooritanud positiivselt.

3. Gümnaasiumi lõputunnistus antakse gümnaasiumi õpilasele:

3.1. kelle kooliastmehinded on kohustuslike ja valikkursuste puhul vähemalt rahuldavad;

3.2. kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid.

3.2.1. Õpilane ei pea võõrkeele riigieksamit sooritama, kui ta on kooli hiljemalt jooksva õppeaasta 20. jaanuariks esitanud vähemalt B1 tasemele sooritatud rahvusvaheliselt tunnustatud eksami tõendi.

3.3. kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;

3.4. kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.